

Om §§ 13 og 14.

Foruden det, som siges i Afsnit IV. om Bestemmelserne i disse Paragraffer, skal følgende Bemærkninger fremføres angaaende dem.

Danmarks aarlige Betaling til Island udgør 60 000 Kr. I Renter af den Million, som kommer til at staa under Islands Bestyrelse ifølge § 14, faas omkring 47 000 Kr. efter den Rente, som Bankobligationer giver, og under Hensyn til Differencen mellem disse Obligationers Navneværdi og Salgsværdi. Forskellen mellem den nuværende aarlige Udredelse fra Statskassen og disse Renter bliver da 13 000 Kr. Ganske vist bortfalder islandske Studenter Privilegium i København. Men for det første er det tvivlsomt, om disse Forrettigheder har været til stor Nytte for Island, navnlig siden vort Universitet blev stiftet, og for det andet har islandske Studenter ifølge § 6, 1ste Stykke, Lejlighed til at faa Understøttelse i København efter samme Regler som danske Studenter og ligeledes Ret til Understøttelse til Studier hvor som helst af den Millionfond, som staar under Danskernes Bestyrelse ifølge § 14. Vi maa anse det for heldigt, at denne Sum bliver sat i en særlig Fond og ikke bliver en Sum, som kan opbruges, hvad Tilfældet vilde blive, hvis den blev indbetalt i vor Statskasse, og i saa Tilfælde vilde det ikke mærkes meget. Vi vilde selvfølgelig have ønsket, at hele denne Sum var blevet indbetalt til os og stod under vor Bestyrelse, navnlig da det har været Islændernes Anskuelse, at det var en Betaling af en retmæssig Gæld til os, men dette Pengespørgsmaal anser vi for at være et fuldstændig underordnet Spørgsmaal, saa der kunde ikke være Tale om at lade Forhandlingerne strande paa det.

Man har hørt Udtalelser om, at Danskerne kunde benytte sin Fond i den Hensigt ligefrem at skade os. Dertil kan svares, at vi ikke paa nogen Maade kan forhindre, at Danskerne bruger deres Penge efter deres Behag, lige saa lidt som de ikke raader over, hvorledes vi anvender vore Penge. Dog kan vi her kræve, at Danskernes Fundats for Fonden bliver i Overensstemmelse med Bestemmelserne i § 14. Men hvis Danskerne havde brugt den samme Sum uden Overenskomst med os, hvad de havde kunnet gøre, hvis Overenskomsten ikke var kommet i Stand, saa havde vi heller ikke haft noget at sige dertil.

Om § 15.

Herom henvises til Afsnit II. og IV.

Om § 16.

Selv om Udvalgene anser et saadant Nævn, som her omtales, for ikke nødvendigt, kan de dog ikke anse det for at kunne blive til nogen Skade. Og det kan være, at det kommer til at gavne os ved at overveje fra vor Side og pege paa, hvis vor Forbundsstat muligvis optager i sin Lovgivning eller i andre Anordninger uheldige og ulovlige Bestemmelser mod os. Og naturligvis er der det samme at sige fra Danskernes Synspunkt. Men de Mænd, som frygter de Virkninger, som den islandske Lovgivning muligvis vil blive udsat for fra dette Nævn, maa gøres opmærksom paa, at Halvdelen af Nævnet bliver besat med Islændere, og de bør ikke snarere paavirkes end paavirke; desuden er Nævnet kun raadgivende, saaledes som det klart fremgaar af Paragraffen; og Paragraffen angaar kun de Regeringsforslag, som der nævnes, men ikke de Forslag, der indbringes af Altingsmændene. Dette fremgaar for det første af Paragraffens Ord, og for det andet vilde det være umuligt at anvende Paragraffens Bestemmelser paa privat indbragte Lovforslag, thi Regeringen raader hverken over deres Indbringelse paa Altinget eller over deres Behandling.

Om § 17.

Herom henvises til Afsnit II. og IV.

Om § 18.

Ophævelsen af Kontrakten ifølge denne Paragraf bevirker, at kun Kongeforbindelsen bliver tilbage. I saa Tilfælde har Staterne opgivet Bestemmelserne om Ligeberettigelse i § 6, Fuldmagten ifølge § 7 og Overenskomstens andre Bestemmelser, som muligvis bliver staaende de næste 25 Aar, og der ikke er fuldstændig afgjort om den, saaledes som om Finansspørgsmaalet i § 13 og Fondene i § 14. Danskerne mener, at Ophævelsen af Overenskomsten maa bevirke Adskillelse, og deres Forhandlere ønskede derfor, at den ikke skulde ske, undtagen det var konstateret, at en bestemt Tings- og Folkevillie stod bagved. De islandske Forhandlere gav da efter, saa meget som Para-